

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

=====

LÊ THỊ HÀ

**PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHỔ THÔNG Ở
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY THEO
TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

Chuyên ngành: Hồ Chí Minh học

Mã số: 9310204.01

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC

Hà Nội – 2026

Công trình được hoàn thành tại: Trường Đại học Khoa học Xã
hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội

Người hướng dẫn khoa học: **PGS. TS. TRẦN VIỆT NGHĨA**
TS. LƯƠNG VĂN TÁM

Phản biện :

Phản biện :

Phản biện :

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng cấp Đại học Quốc gia
chấm luận án tiến sĩ họp tại:

.....

vào lúc:.....giờ.....phút, ngày.....tháng.....năm.....

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Quốc gia Việt Nam

- Trung tâm Thông tin thư viện – Đại học Quốc gia Hà Nội

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Giáo dục và đào tạo có vị trí đặc biệt quan trọng đối với sự phát triển của mỗi quốc gia, đặc biệt trong xu thế Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang tác động sâu rộng tới tất cả các nước. Phát triển giáo dục phổ thông được xác định là nền tảng đảm bảo cho phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, tăng khả năng cạnh tranh của nền kinh tế.

Trong hệ thống di sản Hồ Chí Minh, tư tưởng phát triển giáo dục nói chung, giáo dục phổ thông nói riêng giữ vị trí quan trọng. Hệ thống tư tưởng giáo dục phổ thông Hồ Chí Minh mang tính toàn diện, từ vai trò, nội dung, phương pháp giáo dục đến những phương châm giáo dục mang tính lịch sử và thời đại.

Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những trung tâm tâm kinh tế, chính trị, văn hoá và giáo dục lớn của cả nước. Trong bối cảnh cả nước đang đẩy mạnh thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục phổ thông đáp ứng yêu cầu của kỷ nguyên mới, kỷ nguyên thịnh vượng, hùng cường của Dân tộc, phát triển sự nghiệp giáo dục phổ thông của thành phố cần có bước đột phá mới.

Trước thực trạng phát triển giáo dục phổ thông tại Thành phố Hồ Chí Minh và những yêu cầu đặt ra, tác giả nhận thấy việc nghiên cứu một cách có hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục để vận dụng vào phát triển giáo dục phổ thông tại địa phương là việc làm có giá trị lý luận và thực tiễn. Chính vì vậy tác giả chọn hướng nghiên cứu với đề tài: *“Phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”* làm đề tài nghiên cứu luận án tiến sĩ.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

**** Mục đích nghiên cứu***

Trên cơ sở nghiên cứu có hệ thống những quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông, đánh giá thực trạng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh, luận án đề xuất giải pháp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

**** Nhiệm vụ nghiên cứu***

Một là, nghiên cứu tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và sự vận dụng, phát triển giáo dục phổ thông ở Việt Nam và phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh;

Hai là, xây dựng khung lý thuyết cho việc triển khai luận án trên cơ sở phân tích nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông, giá trị lý luận và thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông.

Ba là, đánh giá thực trạng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh, xác định những vấn đề đặt ra đối với sự phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh mới.

Bốn là, phân tích các nhân tố tác động, khuyến nghị các giải pháp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

**** Về đối tượng nghiên cứu***

Phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

*** Về phạm vi nghiên cứu**

- Về nội dung: Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông và giá trị; thực trạng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh trong đó tập trung nghiên cứu cấp THCS và THPT; đề xuất phương hướng, giải pháp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Về không gian: Địa bàn nghiên cứu là Thành phố Hồ Chí Minh (Trước sắp xếp đơn vị hành chính)

- Về thời gian: Thời gian nghiên cứu chủ yếu từ năm 2013 đến năm 2025.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

*** Về cơ sở lý luận**

Cơ sở lý luận của đề tài là hệ thống quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về giáo dục; tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục; chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước về giáo dục và đào tạo.

*** Về phương pháp nghiên cứu**

Luận án sử dụng phương pháp luận biện chứng duy vật, các phương pháp cụ thể như: logic và lịch sử, phân tích và tổng hợp; phương pháp văn bản học; Phương pháp điều tra khảo sát, thống kê; phương pháp so sánh.

5. Đóng góp mới của luận án

Thứ nhất, luận án hệ thống hóa tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông; trên cơ sở phân tích tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông, luận án rút ra giá trị lý luận và thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông.

Thứ hai, luận án đánh giá thực trạng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh trong những năm (2013 - 2025)

theo tư tưởng Hồ Chí Minh, khuyến nghị những giải pháp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

6. Kết cấu luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, luận án gồm 4 chương, 11 tiết.

Chương 1. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

1.1. Những nghiên cứu liên quan đến đề tài

1.1.1. Những nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục

Có thể kể đến các công trình nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đã có rất nhiều nhà nghiên cứu quan tâm, trong đó phải kể đến những công trình tiêu biểu như: Công trình “Hồ Chí Minh nhà tư tưởng lỗi lạc”, (Song Thành, 2005), Công trình “Bách khoa toàn thư Hồ Chí Minh, sơ giản Tập một, Hồ Chí Minh với Giáo dục – Đào tạo”, (Phan Ngọc Liên – Nguyễn An 2002), Công trình “Hồ Chí Minh con người của sự sống” (Mạch Quang Thắng, 2010), Công trình nghiên cứu “Nghiên cứu Hồ Chí Minh - Một số công trình tuyển chọn: Tập 3 - Đổi mới - Hội nhập - Phát triển” (Bùi Đình Phong 2020), Công trình “Ho Chi Minh Thought on Comprehensive Human Development in Vietnam’s Perspective” (Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển toàn diện con người Việt Nam) Lại Quốc Khánh (2024), Công trình “Giá trị và sự vận dụng, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay” (Trần Thị Minh Tuyết cùng các cộng sự (2021), Công trình “Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục với vấn đề đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục Việt Nam hiện nay” (Lý Việt Quang (chủ biên) cùng các cộng sự, 2020)

1.1.2. Những công trình nghiên cứu liên quan đến giáo dục phổ thông ở Việt Nam hiện nay

Những công trình nghiên cứu về đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay có thể kể đến một số công trình tiêu biểu như: Công trình nghiên cứu “Một số vấn đề giáo dục Việt Nam đầu thế kỉ XXI” (Phạm Minh Hạc, 2010), Công trình “Đổi mới giáo dục ở Việt Nam từ tháng 9 năm 1945 và những nhiệm vụ đặt ra cho nền quốc học trong bối cảnh phát triển hiện nay” (Đặng Quốc Bảo, Phạm Minh Giản, Tăng Thái Thụy Ngân Tâm, 2021), Công trình “Quan điểm của Đảng về Giáo dục và Đào tạo, Khoa học và Công nghệ trong văn kiện Đại hội XII” (Bộ Quốc phòng – Viện Khoa học xã hội nhân văn quân sự, 2016)... Đối với nhóm công trình này, các giả phân tích một cách sâu sắc các yếu tố tác động tới việc xây dựng và thực hiện chính sách đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục phổ thông hiện nay theo tinh thần của Nghị quyết số 29 của Trung ương khoá XI. Quá trình thực hiện chủ trương đổi mới giáo dục và khuyến nghị các giải pháp thực hiện đổi mới giáo dục trên các phương diện khác nhau.

1.1.3 Những nghiên cứu có liên quan đến phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh

Đối với nhóm công trình nghiên cứu phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh có một số công trình tiêu biểu như: Công trình “Thành phố Hồ Chí Minh 40 năm xây dựng, phát triển và hội nhập” (Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, 2015), “Giáo dục phổ thông miền Nam (1954 - 1975)” (Tác giả Ngô Minh Oanh cùng các cộng sự, 2018), Công trình “Đổi mới giáo dục phổ thông nhằm đáp ứng nguồn nhân lực cho quá trình hội nhập tại Thành Phố Hồ Chí Minh” (Nguyễn Văn Y, Vũ Mai Phương (2020), “Giáo dục - đào tạo nhằm phát triển nguồn nhân lực ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay” (Nguyễn Minh Trí, 2020), Luận án tiến sĩ “Quản lí dạy học

theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh ở các trường trung học cơ sở Thành phố Hồ Chí Minh” (Nguyễn Văn Hiếu, 2022); Tác giả Ngô Minh Oanh cùng các công sự có công trình nghiên cứu *Giáo dục phổ thông miền Nam (1954 - 1975)*, xuất bản năm 2018. Tác giả Phạm Ngọc Anh có bài nghiên cứu: *Hồ Chí Minh với việc trọng dụng người hiền tài – từ quan niệm đến chính sách thực tiễn và bài học kinh nghiệm cho Thành phố Hồ Chí Minh trong tiến trình hội nhập, phát triển hiện nay*. Hay như Luận án tiến sĩ của Nguyễn Kim Dung với đề tài *Giáo dục miền Nam Việt Nam dưới thời chính quyền Sài Gòn*, đề tài luận án của tác giả nghiên cứu công phu khi khai thác nhiều tư liệu gốc về lịch sử phát triển giáo dục miền Nam dưới thời chính quyền Sài Gòn.

Trong nhóm công trình này, các tác giả đã chỉ ra những đặc điểm cơ bản của giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh; làm rõ điều kiện phát triển giáo dục của thành phố, vị trí, vai trò của giáo dục trong mối quan hệ với phát triển nguồn nhân lực phục vụ phát triển kinh tế - xã hội; bước đầu phân tích thực trạng phát triển giáo dục Thành phố, một số công trình nghiên cứu lĩnh vực cụ thể trong giáo dục như: công tác quản lý, phát triển đội ngũ giáo viên, chính sách xã hội hoá giáo dục.

1.2. Khái quát những kết quả đạt được và những vấn đề đặt ra

1.2.1. Những kết quả đạt được

Qua nghiên cứu các công trình có liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và sự vận dụng vào phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh, tác giả nhận thấy, các công trình nghiên cứu trên đã làm rõ những vấn đề về lý luận và thực tiễn thể hiện ở một số nội dung sau:

- Một là, đối với nhóm công trình nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đã có rất nhiều nhà nghiên cứu quan tâm. Nghiên cứu nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục, các tác giả đã làm rõ khái niệm tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục, vị trí, vai trò của giáo dục và đào tạo đối với sự nghiệp cách mạng. Phương châm giáo dục vì con người, nguyên tắc gắn lý luận với thực tiễn, học đi đôi với hành, giáo dục nhà trường gắn liền với giáo dục gia đình và xã hội; nội dung giáo dục toàn diện, đặc biệt là giáo dục phổ thông trên các phương diện, đức, trí, thể, mỹ; phương pháp, hình thức giáo dục linh hoạt, phù hợp với đối tượng HS phổ thông; chú trọng phát triển đội ngũ giáo viên cả về chất lượng và số lượng.

- Hai là, đối với nhóm công trình nghiên cứu về đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay, các giả phân tích một cách sâu sắc các yếu tố tác động tới việc xây dựng và thực hiện chính sách đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục phổ thông hiện nay theo tinh thần của Nghị quyết số 29 của Trung ương khoá XI. Quá trình thực hiện chủ trương đổi mới giáo dục và khuyến nghị các giải pháp thực hiện đổi mới giáo dục trên các phương diện khác nhau.

- Ba là, đối với nhóm công trình nghiên cứu phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh các tác giả đã chỉ ra những đặc điểm cơ bản của giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh; điều kiện phát triển giáo dục của thành phố, vị trí, vai trò của giáo dục trong mối quan hệ với phát triển nguồn nhân lực phục vụ phát triển kinh tế - xã hội; bước đầu phân tích thực trạng phát triển giáo dục Thành phố, một số công trình nghiên cứu lĩnh vực cụ thể.

1.2.2. Những nội dung cần tiếp tục nghiên cứu

Những kết quả nghiên cứu trên có ý nghĩa rất quan trọng cả về lý luận và thực tiễn, đây là cơ sở quan trọng để tác giả học tập, kế thừa, tiếp tục nghiên cứu làm rõ trong đề tài nghiên cứu của mình. Một số nội dung tác giả nhận thấy cần tiếp tục nghiên cứu, làm sáng tỏ:

Một là, trên cơ sở giá trị khoa học mà những nhà nghiên cứu đã để lại, tác giả hệ thống hoá tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông; xây dựng khái niệm Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển giáo dục phổ thông, khái niệm Phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh, làm tiền đề cho việc nghiên cứu vận dụng tư tưởng ấy vào phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Hai là, tác giả mô tả thực trạng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn (2013 – 2025), đánh giá thành tựu đạt được, hạn chế, nguyên nhân.

Ba là, phân tích bối cảnh mới tác động đến phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay, xác định phương hướng và khuyến nghị giải pháp phát triển giáo dục phổ thông theo tư tưởng Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Tiểu kết chương I

Nội dung chương tổng quan, tác giả nghiên cứu tổng quan các công trình có liên quan đến giáo dục phổ thông ở Việt Nam hiện nay, những công trình nghiên cứu quan điểm Hồ Chí Minh về giáo dục, sự vận dụng những quan điểm ấy trong phát triển giáo dục nói chung, giáo dục phổ thông nói riêng. Cùng với đó là những công trình liên quan đến giáo dục phổ thông trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Kết quả nghiên cứu của các công trình là cơ sở quan trọng để tác giả tiếp tục nghiên cứu đề tài của mình.

Chương 2.

PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHỔ THÔNG Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN

2.1. Một số khái niệm

2.1.1. Khái niệm phát triển giáo dục phổ thông

2.1.2. Khái niệm tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông: là hệ thống quan điểm của Hồ Chí Minh về những vấn đề cơ bản của giáo dục cấp phổ thông thể hiện qua nội dung như: vị trí, vai trò, mục đích giáo dục phổ thông trong sự nghiệp cách mạng; phương châm, nguyên lý giáo dục; nội dung, phương pháp giáo dục; phát triển đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu của sự phát triển.

2.1.3. Khái niệm phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh là quá trình Đảng bộ, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức thực hiện chủ trương, chính sách phát triển giáo dục phổ thông của Đảng và Nhà nước, trên cơ sở các quan điểm của Hồ Chí Minh về phát triển giáo dục phổ thông, thực hiện mở rộng quy mô, và nâng cao chất lượng hệ thống giáo dục phổ thông đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương trong bối cảnh hiện nay.

2.2. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông

2.2.1. Vai trò, mục đích của giáo dục phổ thông

Một là, giáo dục phổ thông có vị trí, vai trò quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng. Giáo dục có quan hệ mật thiết đối với các lĩnh

vực khác của đời sống, Hồ Chí Minh khẳng định: “Không có giáo dục, không có cán bộ thì cũng không nói gì đến kinh tế, văn hóa”.

Hai là, mục đích của giáo dục phổ thông: trước hết phải hướng tới mục đích vì sự phát triển của mỗi cá nhân cũng như vì sự phát triển của chế độ xã hội mới. Hồ Chí Minh khẳng định “Giáo dục phải phục vụ đường lối chính trị của Đảng và Chính phủ...”.

2.2.2. Phương châm, nguyên lý giáo dục giáo dục phổ thông

Kết hợp gia đình, nhà trường và xã hội trong giáo dục học sinh phổ thông: Hồ Chí Minh viết: “Giáo dục trong nhà trường chỉ là một phần, còn cần có sự giáo dục ngoài xã hội và trong gia đình để giúp cho việc giáo dục trong nhà trường được tốt hơn. Giáo dục trong nhà trường dù tốt mấy nhưng thiếu giáo dục trong gia đình và ngoài xã hội thì kết quả cũng không hoàn toàn.”.

Giáo dục tinh thần học tập suốt đời: giáo dục phổ thông phải góp phần hình thành động lực, nhu cầu học tập suốt đời. Người khẳng định: Xã hội càng đi tới, công việc càng nhiều, máy móc càng tinh xảo. Mình mà không chịu học thì lạc hậu, mà lạc hậu là bị đào thải, tự mình đào thải mình.”.

Giáo dục phổ thông theo nguyên tắc học đi đôi với hành, lý luận gắn liền với thực tiễn: Hồ Chí Minh căn dặn: “Suốt đời phải gắn liền lý luận với công tác thực tế.”. Trong nhà trường phổ thông: “Về học tập và giảng dạy, phải thực hiện tốt phương châm giáo dục kết hợp với lao động sản xuất.” [62, tr.746]. Có như vậy mới đảm bảo hiệu quả của quá trình giáo dục, mới đảm bảo đào tạo HS phát triển toàn diện về tri thức khoa học, đạo đức cách mạng, kỹ năng thực hành để làm việc hiệu quả.

2.2.3. Nội dung giáo dục toàn diện

Hồ Chí Minh chủ trương xây dựng nền giáo dục với nội dung đào tạo HS phát triển toàn diện trên nhiều phương diện. Trong bài báo: Gửi các em học sinh (24/10/1955) Người cho rằng; “Đối với các em, việc giáo dục gồm có:

- Thể dục: để làm cho thân thể khoẻ mạnh, đồng thời cần giữ vệ sinh riêng và giữ vệ sinh chung.
- Trí dục: ôn lại những điều đã học, học thêm những tri thức mới.
- Mỹ dục: phân biệt cái gì là đẹp, cái gì là không đẹp.
- Đức dục: là yêu Tổ quốc, yêu nhân dân, yêu lao động, yêu khoa học, yêu trọng của công.”.

2.2.4. Phương pháp, hình thức giáo dục phổ thông

Đối với nhà trường phổ thông và giáo viên: thầy giáo, cô giáo, Hồ Chí Minh yêu cầu cần phải lựa chọn nội dung giáo dục phù hợp đối tượng, Người viết Thư gửi giáo viên, học sinh, cán bộ thanh niên và nhi đồng ngày (10/1955) “Trung học thì cần đảm bảo cho học trò những tri thức phổ thông chắc chắn, thiết thực, thích hợp với nhu cầu và tiền đề xây dựng nước nhà, bỏ những phần nào không cần thiết cho đời sống thực tế.”

Đối với các em học sinh: Hồ Chí Minh nhất quán nguyên lý học đi đôi với hành, lý luận gắn liền với thực tiễn, đối với HS, Người khuyên: “Các cháu học sinh không nên học gạo, không nên học vẹt... Học phải suy nghĩ, học phải liên hệ với thực tế, phải có thí nghiệm và thực hành. Học với hành phải kết hợp với nhau.”

2.2.5. Xây dựng đội ngũ nhà giáo

Vai trò của nhà giáo đối với sự nghiệp cách mạng: Lịch sử dân tộc Việt Nam cho thấy, ở thời đại nào, người thầy giáo cũng được xã hội dành sự trân trọng và tôn trọng đặc biệt.

Nhà giáo cần có chuyên môn nghiệp vụ và đạo đức cách mạng: Giáo dục là lĩnh vực đặc biệt, đối tượng giáo dục, sản phẩm của giáo dục là con người cụ thể nên những người làm công tác giáo dục đóng vai trò quan trọng, quyết định thành công của sự nghiệp trồng người.

2.3. Giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông

2.3.1. Giá trị lý luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông góp phần bổ sung, phát triển, làm phong phú thêm lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin về giáo dục nói chung, giáo dục phổ thông nói riêng trên nhiều phương diện; là cơ sở lý luận cho việc hoạch định chủ trương, chính sách phát triển giáo dục phổ thông của Đảng Cộng sản Việt Nam. Giá trị lý luận sâu sắc của hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông bổ sung giá trị truyền thống giáo dục của dân tộc Việt Nam.

2.3.2. Giá trị thực tiễn

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông góp phần hình thành nền giáo dục quốc dân Việt Nam mới, thanh toán nạn mù chữ, nâng cao dân trí trong những năm 1945 – 1954.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông góp phần quan trọng trong quá trình xây dựng con người Việt Nam mới đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và kháng chiến chống Mỹ cứu nước trong những năm 1954 – 1975.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông góp phần quan trọng trong quá trình nâng cao trình độ văn hoá cho nhân dân, đào tạo nhân lực đáp ứng yêu cầu của thời kỳ cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội trong những năm 1975 – 1986.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông góp phần quan trọng trong quá trình nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực

đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đổi mới đất nước trong những năm 1986 – 2025.

Tiểu kết chương 2

Nội dung chương 2 của luận án tập trung làm rõ những vấn đề lý luận về phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh, trong đó tác giả tập trung vào các nội dung như: những khái niệm cơ bản, tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông, giá trị lý luận và thực tiễn đối với sự nghiệp cách mạng.

Chương 3.

THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHỔ THÔNG Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

3.1. Khái quát điều kiện kinh tế - xã hội, đặc điểm lịch sử văn hóa của Thành phố Hồ Chí Minh tác động đến phát triển giáo dục phổ thông

3.1.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội

Điều kiện tự nhiên: Thành phố Hồ Chí Minh là một địa phương có tổng diện tích là 2.056 km², nằm ở trung tâm khu vực Đông Nam Bộ.

Về kinh tế - xã hội: Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những đô thị lớn, là đầu tàu kinh tế của cả nước có tác động lớn đến việc thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội ở khu vực Đông Nam Bộ cũng như cả khu vực phía Nam của đất nước.

3.1.2. Đặc điểm lịch sử, văn hóa

Thành phố Hồ Chí Minh có lịch sử phát triển hơn 300 năm gắn liền với quá trình mở rộng lãnh thổ của Việt Nam trong thời kì phong kiến. Là trung tâm văn hoá được hình thành sớm ở khu vực phía Nam, trong thời kỳ hiện đại, nơi đây trải qua nhiều biến cố của lịch sử.

3.2. Thực trạng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh

3.2.1. Thành tựu đạt được và nguyên nhân

3.2.1.1. Thành tựu đạt được

Một là, Đảng bộ, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh xác định đúng vai trò của giáo dục phổ thông trong chính sách phát triển kinh tế - xã hội.

Hai là, mạng lưới các cơ sở giáo dục phổ thông được mở rộng đáp ứng nhu cầu học tập của người dân.

Ba là, Đảng bộ, chính quyền thành phố đã có chính sách phát triển đội ngũ nhà giáo cả về số lượng và chất lượng phục vụ mục tiêu phát triển giáo dục phổ thông.

Bốn là, ngành giáo dục thành phố đã triển khai thực hiện có hiệu quả nội dung giáo dục toàn diện về các phương diện đức, trí, thể, mỹ; đẩy mạnh đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá hướng tới phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực HS.

Năm là, chính sách huy động nguồn lực xã hội đầu tư phát triển giáo dục phổ thông của thành phố đạt kết quả tích cực.

Sáu là, chất lượng giáo dục phổ thông ngày càng được nâng cao.

3.2.1.2. Nguyên nhân của thành tựu

Một là, Đảng bộ, chính quyền thành phố đã nâng cao nhận thức, chủ động triển khai đồng bộ, kịp thời chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục của Đảng, Nhà nước.

Hai là, Đảng bộ, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh đã nhận thức sâu sắc về vai trò của phát triển giáo dục phổ thông đối với sự phát triển bền vững kinh tế - xã hội.

Ba là, Đảng bộ, chính quyền, ngành giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh phát huy vai trò công tác tuyên truyền, vận động, tạo sự đồng thuận xã hội trong phát triển giáo dục phổ thông.

Bốn là, điều kiện kinh tế và khả năng đầu tư cho giáo dục của các hộ gia đình trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh ngày một tăng.

3.2.2. Hạn chế và nguyên nhân

3.2.2.1. Một số hạn chế

Thứ nhất, quy mô phát triển giáo dục phổ thông chưa theo kịp yêu cầu chuẩn hoá, hiện đại hoá giáo dục phổ thông ở thành phố.

Thứ hai, một bộ phận giáo viên chưa đáp ứng kịp nhu cầu đổi mới giáo dục phổ thông.

3.2.2.2. Nguyên nhân của hạn chế

Một là, điều kiện khách quan: Xuất phát từ đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh, là địa phương có mật độ dân số cao, tốc độ đô thị hoá lớn dẫn tới áp lực gia tăng dân số lớn; Khả năng đáp ứng về nguồn lực ngân sách cho quá trình phát triển giáo dục phổ thông còn những hạn chế nhất định cả về thể chế và nguồn lực.

Hai là, nhân tố chủ quan: Công tác dự báo tình hình phát triển kinh tế - xã hội của thành phố còn những hạn chế nhất định dẫn tới một số chính sách thúc đẩy phát triển giáo dục phổ thông như hạ tầng kỹ thuật, đội ngũ giáo viên chưa theo kịp yêu cầu.

3.3. Những vấn đề đặt ra trong phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

3.3.1. Yêu cầu đầu tư phát triển giáo dục phổ thông ngày càng lớn trong khi nguồn lực của thành phố còn hạn chế

3.3.2. Đảm bảo số lượng, cơ cấu, chất lượng đội ngũ giáo viên đáp ứng yêu cầu của sự phát triển còn khó khăn nhất định

3.3.3. Phát triển giáo dục phổ thông toàn diện, hiện đại kết hợp đảm bảo bình đẳng trong giáo dục còn hạn chế nhất định

3.3.4. Hoạt động hội nhập quốc tế trong phát triển giáo dục phổ thông chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh của thành phố

Tiểu kết chương 3

Với chủ trương đúng và sự chủ động của Đảng bộ, chính quyền, đội ngũ cán bộ, GV ngành giáo dục và toàn thể nhân dân, trong những năm 2013 đến năm 2025, sự nghiệp phát triển giáo dục phổ thông, đặc biệt là cấp THCS và THPT đã đạt nhiều kết quả quan trọng. Quy mô trường, lớp không ngừng được tăng lên, đội ngũ GV, nhân viên và cán bộ quản lý giáo dục không ngừng được tăng lên về số lượng, nâng cao về chất lượng đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đổi mới giáo dục phổ thông. Với sự chủ động, tích cực của đội ngũ GV, sự sâu sát trong chỉ đạo của ngành giáo dục, Thành phố Hồ Chí Minh đã trở thành một trong những địa phương đi đầu trong đổi mới nội dung, phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá trong giáo dục góp phần nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông. Trong nhiều năm liền, tỷ lệ HS tốt nghiệp THCS, THPT luôn đạt trên 98%, thuộc nhóm địa phương có tỷ lệ HS tốt nghiệp cao nhất trong cả nước. Thành phố không chỉ chú trọng đầu tư mở rộng mạng lưới trường, lớp học mà còn tích cực xây dựng, thúc đẩy chương trình giáo dục tiên tiến, hội nhập bắt kịp với xu thế của khu vực.

Bên cạnh những kết quả đạt được, ngành giáo dục Thành phố vẫn còn những hạn chế cần được giải quyết. Việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh phát triển giáo dục phổ thông cho Thành phố trong thời gian tới mang nhiều ý nghĩa thiết thực.

Chương 4. CÁC NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHỔ THÔNG Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045

4.1. Các nhân tố tác động

4.1.1. Bối cảnh quốc tế

Thứ nhất, ảnh hưởng của toàn cầu hoá, khu vực hoá đối với giáo dục phổ thông: Toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế là xu hướng không thể đảo ngược của thế giới. Sự ganh đua kinh tế giữa các quốc gia khiến cho nguồn lực tự nhiên phục vụ cho sự phát triển ngày càng cạn kiệt, trong bối cảnh hiện nay, chất lượng nguồn nhân lực, trí tuệ con người là nguồn lực chủ yếu để các quốc gia khẳng định sức mạnh của mình. Chính vì vậy nhiều quốc gia đầu tư phát triển mạnh mẽ vào giáo dục như một động lực phát triển bền vững và gia tăng tính cạnh tranh. Kinh tế thị trường và việc mở rộng mô hình kinh tế này ở các quốc gia trong bối cảnh hội nhập cũng tác động sâu sắc đến lĩnh vực giáo dục. Ở chiều cạnh tích cực, cùng với quá trình phát triển của kinh tế thị trường đã xuất hiện thêm các loại hình giáo dục tư thực bên cạnh hệ thống giáo dục công lập do nhà nước đầu tư.

Tác động của kinh tế thị trường đến giáo dục phổ thông. Ở chiều cạnh tích cực, sự phát triển của kinh tế thị trường góp phần thúc đẩy tính cạnh tranh trong lĩnh vực giáo dục phổ thông, góp phần nâng cao chất lượng của hoạt động giáo dục.

Ảnh hưởng của cuộc cách mạng khoa học công nghệ đến phát triển giáo dục phổ thông: Sự phát triển như vũ bão của cách mạng khoa học công nghệ, đặc biệt là cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4 đã tác động to lớn và toàn diện đến mọi lĩnh vực của đời sống xã

hội, trong đó giáo dục là một trong những lĩnh vực chịu tác động rất lớn của xu hướng này.

4.1.2. Bối cảnh trong nước

Một là, yêu cầu mới của tình hình kinh tế - xã hội đất nước. Hiện nay đất nước đang bước vào kỷ nguyên mới với những vận hội mới nhưng cũng có nhiều thách thức. Trung ương ban hành nhiều Nghị quyết quan trọng thể hiện chủ trương phát triển đột phá kinh tế - xã hội Việt Nam trong kỷ nguyên mới như: Nghị quyết số: 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị *về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia*; Nghị quyết số: 59-NQ/TW ngày 24/01/2025, Nghị quyết Bộ Chính trị, *về Hội nhập quốc tế trong tình hình mới*; Nghị quyết số: 68-NQ/TW, ngày 04/05/2025, Nghị quyết của Bộ Chính trị, *về Phát triển kinh tế tư nhân*.

Hai là, định hướng mới của Trung ương về phát triển giáo dục phổ thông. Trong bối cảnh ngành giáo dục nói chung, giáo dục phổ thông nói riêng đạt được những kết quả to lớn sau 10 năm thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục (2013 – 2023), bên cạnh đó sự nghiệp giáo dục cũng còn những hạn chế nhất định. Kết luận số: 91-KL/TW ngày 12 tháng 8 năm 2024, Kết luận Bộ Chính trị *về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XI*; Nghị quyết số 71 – NQ/TW ngày 22 tháng 08 năm 2025, của Bộ Chính trị *về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo*, trên cơ sở đánh giá thành tựu, hạn chế của ngành giáo dục, Nghị quyết đã khẳng định cần phải tiếp tục “nhận thức sâu sắc, đầy đủ và thực hiện nhất quán quan điểm giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, quyết định tương lai của dân tộc.”

Ba là, điều kiện kinh tế - xã hội Thành phố Hồ Chí Minh sau sắp xếp, sáp nhập đơn vị hành chính. Trong bối cảnh đất nước đứng trước thời cơ và thách thức mới trong kỉ nguyên vươn mình của Dân tộc, nhằm tạo động lực tăng trưởng mới, việc sắp xếp lại bộ máy hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước là vấn đề cấp bách.

4.2. Phương hướng phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045

4.2.1. Thực hiện nhất quán quan điểm, phát triển giáo dục phổ thông là chiến lược lâu dài

4.2.2. Tiếp tục phát triển giáo dục phổ thông theo hướng hiện đại, hội nhập

4.2.3. Phát huy sức mạnh tổng hòa của cả hệ thống chính trị, của Nhân dân thành phố vào phát triển giáo dục phổ thông

4.2.4. Phát triển giáo dục phổ thông phải gắn với xây dựng xã hội học tập

4.3. Giải pháp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045

4.3.1. Nâng cao nhận thức của các chủ thể về vị trí, vai trò của giáo dục phổ thông ở thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Nâng cao nhận thức của các chủ thể ở Thành phố Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò của giáo dục phổ thông đối với sự phát triển là hết sức cần thiết. Đảng, Nhà nước luôn coi trọng phát triển sự nghiệp giáo dục, coi giáo dục là quốc sách hàng đầu, đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển.

4.3.2. Xây dựng đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục phổ thông đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc.” Xuất phát từ vị trí, vai trò của đội ngũ nhà giáo, muốn thúc đẩy sự nghiệp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh cần không ngừng phát triển đội ngũ nhà giáo thành phố đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng với cơ cấu hợp lý, phù hợp với đặc điểm phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

4.3.3. Vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông trong thực hiện nội dung chương trình giáo dục toàn diện

Vận dụng quan điểm Hồ Chí Minh về xây dựng nội dung giáo dục toàn diện đối với HS phù hợp yêu cầu của địa phương.

Đối với Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay, xây dựng nội dung giáo dục phổ thông toàn diện cần đặt trong tổng thể thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông năm 2018 và mục tiêu, nhiệm vụ, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh mới.

Thực hiện nhất quán phương châm giáo dục, lý luận gắn liền với thực tiễn, học suốt đời, đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá trong giáo dục phổ thông.

4.3.4. Phát huy vai trò của quần chúng nhân dân vào phát triển giáo dục phổ thông theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Nâng cao nhận thức của thành phố trong việc huy động nguồn lực tổng hợp trong quần chúng tham gia vào phát triển giáo dục phổ thông. Quán triệt thực hiện quan điểm lấy dân làm gốc của Hồ Chí Minh, Đảng bộ, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục thực hiện nhất quán chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về xã hội hoá trong lĩnh vực giáo dục.

4.3.5. Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân tạo tiền đề cho phát triển giáo dục phổ thông theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh từng nói: “Giáo dục phải cung cấp cán bộ cho kinh tế. Kinh tế tiến bộ thì giáo dục mới tiến bộ được. Nếu kinh tế không phát triển thì giáo dục cũng không phát triển được. giáo dục không phát triển thì cũng không đủ cán bộ giúp cho kinh tế phát triển”. Thành phố cần quyết liệt trong triển khai đồng bộ các giải pháp, vận dụng sáng tạo chủ trương của Trung ương, cụ thể hoá chính sách trong thẩm quyền được phân cấp, phát triển Thành phố thực sự là trung tâm lớn về kinh tế, văn hoá, giáo dục - đào tạo, khoa học - công nghệ, có vị trí chính trị quan trọng của cả nước, có sức lan toả, thúc đẩy phát triển vùng Đông Nam Bộ và vùng kinh tế trọng điểm phía Nam.

4.3.6. Đổi mới hoạt động hợp tác quốc tế về giáo dục, nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông

Sinh thời, Hồ Chí Minh sớm tiếp xúc với nhiều nền văn hoá, giáo dục trên thế giới, là một nhà cách mạng, người đặt nền móng cho chế độ xã hội mới của đất nước Việt Nam, Người rất coi trọng việc học tập những kinh nghiệm tốt từ các nước, từ bè bạn quốc tế. Hồ Chí Minh ủng hộ việc tiếp thu tri thức tiến tiến của nhân loại để phục vụ cho sự nghiệp xây dựng và kiến thiết nước nhà nhưng đồng thời Người cũng nhấn mạnh nguyên tắc “tiếp thu có chọn lọc” phù hợp với bản sắc và điều kiện của Việt Nam. Bởi vậy, đối với Thành phố Hồ Chí Minh, xây dựng hệ thống giáo dục phổ thông phát triển, hiện đại, hội nhập cần đặt trong mối quan hệ đặc biệt với quá trình hội nhập quốc tế về giáo dục.

Tiểu kết chương 4

Trước yêu cầu mới của sự nghiệp xây dựng và phát triển Thành phố Hồ Chí Minh, trong bối cảnh toàn cầu hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào phát triển giáo dục phổ thông trên địa bàn Thành phố là vấn đề có ý nghĩa quan trọng. Trong bối cảnh hiện nay, định hướng phát triển giáo dục phổ thông theo hướng nâng cao chất lượng, tăng cường hội nhập sẽ mang lại những chuyển biến mạnh mẽ đối với sự nghiệp giáo dục phổ thông.

KẾT LUẬN

Giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ đóng vai trò quyết định đến sự thịnh vượng của các quốc gia. Xã hội càng phát triển, vai trò của giáo dục ngày càng to lớn, sự phát triển của nền tảng giáo dục đã trở thành một trong những tiêu chí quan trọng đánh giá mức độ phát triển của mỗi quốc gia.

Hồ Chí Minh là người đặt nền móng cho việc xây dựng nền giáo dục xã hội chủ nghĩa của Việt Nam. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông thể hiện những quan điểm căn bản, toàn diện, sâu sắc về cấp học này. Trong đó, Người khẳng định, phát triển giáo dục phổ thông có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong chiến lược phát triển của quốc gia, đầu tư phát triển giáo dục, nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài vừa là mục tiêu vừa là động lực của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội. Xuất phát từ mục đích của giáo dục phổ thông, Hồ Chí Minh cho rằng cần thiết xây dựng nền giáo dục phổ thông toàn diện nhằm phát triển HS trên các phương diện, đức, trí, thể, mỹ, trong đó giáo dục đạo đức, lối sống giữ vai trò quan trọng. Người cho rằng, quá trình phát triển sự nghiệp giáo dục phổ

thông cần quán triệt phương châm gắn lý luận với thực tế, học đi đôi với hành, kết hợp giáo dục nhà trường với gia đình, xã hội. Những quan điểm giáo dục phổ thông của Hồ Chí Minh có ý nghĩa quan trọng về lý luận và thực tiễn trong xây dựng nền giáo dục phổ thông ở Việt Nam hiện nay.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn chú trọng phát triển giáo dục, đặc biệt là giáo dục phổ thông. Nền tảng nhận thức của Đảng về giáo dục dựa trên tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục. Hồ Chí Minh là người sáng lập ra Đảng, và cũng là người thực hiện tư tưởng giáo dục của Đảng trong thời gian lãnh đạo Đảng và Nhà nước. Sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, Đảng luôn vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục để xây dựng nền giáo dục Việt Nam tiên tiến, dân tộc và nhân văn. Hiện nay, Đảng đang có quyết tâm mạnh mẽ để thúc đẩy nền giáo dục Việt Nam, trong đó có giáo dục phổ thông lên một tầm cao mới. Tư tưởng Hồ Chí Minh là gốc rễ, là cội nguồn lý luận của Đảng trong việc xác định chủ trương, đường lối phát triển nền giáo dục Việt Nam.

Hiện nay Thành phố Hồ Chí Minh đang thực hiện mạnh mẽ và quyết liệt việc đổi mới giáo dục phổ thông (2013 - 2025) theo hướng căn bản và toàn diện. Kết quả bước đầu cho thấy, giáo dục phổ thông của Thành phố đang có sự chuyển biến tích cực và đạt nhiều thành tựu như quy mô của hệ thống giáo dục phổ thông ngày càng tăng, chất lượng giáo dục được cải thiện, sự hội nhập của giáo dục phổ thông ngày càng sâu rộng hơn. Đặc biệt, từ năm 2024 Thành phố Hồ Chí Minh nỗ lực tập trung các nguồn lực, tìm ra các giải pháp hữu hiệu để thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, để giáo

dục thực sự trở thành một trong những động lực tăng trưởng quan trọng nhất của thành phố. Một mặt, sau sáp nhập các đơn vị hành chính, Đảng bộ và chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh đang tiến hành sắp xếp lại đơn vị giáo dục phổ thông từ cơ quan quản lý đến các trường học theo hướng tinh gọn và hiệu quả; tiếp tục thực hiện đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục phổ thông; tiếp tục rà soát các cơ chế, chính sách giáo dục phổ thông để loại bỏ những rào cản, đồng thời phát huy những mặt tích cực của các cơ chế, chính sách hiện hành; tích cực tìm kiếm các nguồn lực mới để phát triển giáo dục phổ thông. Trong bối cảnh hiện nay, Thành phố Hồ Chí Minh rất cần phải nghiên cứu sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục phổ thông và quán triệt sâu rộng hơn nữa từ đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục, đến thầy giáo, cô giáo và các em HS. Trong luận án này, tác giả đã đưa ra một số khuyến nghị về giải pháp phát triển giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh theo tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần thúc đẩy giáo dục phổ thông của Thành phố Hồ Chí Minh lên một tầm cao mới, tạo nền tảng vững chắc cho Thành phố trong quá trình nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực để đáp ứng được những yêu cầu xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng văn minh, phát triển và hội nhập, góp phần nâng cao hơn nữa vị thế của Thành phố ở trong nước và quốc tế, đóng góp xứng đáng vào sự phát triển của đất nước trong kỷ nguyên mới của dân tộc Việt Nam.

DANH MỤC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Lê Thị Hà (2023), “Implementing the new general education programme (2018) in Ho Chi Minh city under the influence of digitalization”, *17th neu - kku international conference on socio-economic and environment issues in development*, Hanoi Financial Publishing House, pp.2357-2364.
2. Lê Thị Hà (2023), “Đổi mới giáo dục phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Khoa học Xã hội và Nhân văn* (9), tr.160-169.
3. Lê Thị Hà, Ngô Bá Khiêm (2023), “The educational philosophy of Ho Chi Minh and some suggestions for the cause of general education reform in VietNam today”, *The International Conference on Liberal Education: Interdisciplinary Perspectives and Applications*, Social Science Publishing House, pp. 404-413.
4. Lê Thị Hà (2024), “Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về học tập suốt đời trong xây dựng xã hội học tập ở Thành phố Hồ Chí Minh”, *Tạp chí nghiên cứu Triết học* (10), tr.52-60.
5. Lê Thị Hà (2024), “Social resource mobilization in contribution to stable promotion of general education from Ho Chi Minh city’s practice”, *Proceedings international conference: Promoting multidisciplinary studies on emerging trends and innovations in education and sustainable development*, Agricultural Academy Publishing House, pp.610-618.
6. Lê Thị Hà, Ngô Bá Khiêm (2025), “Development of general education teachers in ho chi minh city based on ho chi minh’s thought”, *The third international conference on the issues of social sciences and humanities*, VietNam national university press, HaNoi 2025, Volume 1, pp.83.
7. Lê Thị Hà (2025), “Nâng cao dân trí ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Thanh niên nghiên cứu khoa học*, (79), tr.12.